

Tiedote 1.12.2017

Satakunnan taloudessa nousua – alakohtaiset erot yhä varsin huomattavia

Satakunnan talous sai uutta puhtia vuoden 2017 tammi–kesäkuussa. Selvästi tärkein teollisuuden haara, teknologiateollisuus, seiso i entistä vankemmalla pohjalla. Satakuntalaisen teollisuuden kirkastunutta suhdannekuvaa varjosti kuitenkin alkuvuonna Venatorin tulipalosta johtunut tuotantokatkos, joka romahdutti kemianteollisuuden liikevaihdon. Elintarviketeollisuuden liikevaihto kääntyi uudelleen kasvuun. Metsäteollisuuden liikevaihto ja vienti kasvoivat edelleen. Rakentaminen pysyi alkuvuonna yhä vankalla kasvu-uralla. Myös maakunnan palvelusektorin myötätuuli jatkui. Yritysten maksama palkkasumma kohosi hieman vuoden 2017 tammi–kesäkuussa. Pitkästä aikaa myös henkilöstömäärät kohosivat kaikilla päätoimialoilla. Talouden näkymät ovat yhä kirkastumassa.

Satakunnan talous sai lisävirtaa vuoden 2017 tammi–kesäkuussa. Selvästi tärkein teollisuuden haara, teknologiateollisuus, seiso i entistä vankemmalla pohjalla, sillä metallien jalostuksen mainiota virettä tukivat metalli- sekä elektroniikka- ja sähkötuotteiden valmistuksen hurja nousukiito. Koneiden ja laitteiden valmistuksen liikevaihto putosi sen sijaan yhä, mutta kääntein merkkejä leijaili siinäkin ilmassa, koska palkkasumma kääntyi nousuun todennäköisesti merkinä tilauskantojen täydentymisestä. Lisäksi pienten konepajayritysten liikevaihto kohosi tuntuvasti. Sama pätee osin meriteollisuuteen, jota kurittaa Technipin tilanteen epävarmuus.

Satakuntalaisen teollisuuden kirkastunutta suhdannekuvaa varjosti alkuvuonna Venatorin tulipalosta johtunut tuotantokatkos, joka romahdutti kemianteollisuuden liikevaihdon. Muuten kemikaalien sekä kumi- ja muovituotteiden valmistajien näkymät pysyivät kohtuullisina. Elintarviketeollisuuden liikevaihto kääntyi uudelleen kasvuun ja palkkasumman noususta päätellen myös tuotanto on kasvanut. Metsäteollisuuden liikevaihto ja vienti kasvoivat yhä, mutta palkkasumma aleni poikkeuksellisen paljon. Tämä viittaa henkilöstövähennyksiin.

Kaiken kaikkiaan Satakunnan teollisuuden vienti pysyi alkuvuonna 2017 yhä laskusuunnassa lähinnä kemianteollisuuden Venatorin tulipalosta johtuvan alamäen vuoksi, mitä ei muun teollisuuden nousukaan riittänyt paikkaamaan. Myönteistä on kuitenkin teknologiateollisuuden viennin hienoinen kasvu pitkän tauon jälkeen.

Rakentaminen pysyi alkuvuonna yhä vankalla kasvu-uralla ja sen liikevaihdon nousu heijastui vahvasti myös henkilöstömääriin. Palvelusektorin myötätuuli jatkui, joskin liike-elämän palveluiden liikevaihdon nousu miltei pysähtyi. Sen sijaan kauppa, majoitus- ja ravitsemistoiminta sekä luovat alat porskuttivat edelleen.

Tilastokeskuksen uusimpien suhdannetietojen mukaan Satakunnan yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 2,3 % vuoden 2017 tammi–kesäkuussa vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Tammi–maaliskuussa liikevaihto kasvoi jopa 4,4 %, mutta nousu hiipui 0,3 %:iin huhti–kesäkuun aikana johtuen osin meri- ja kemianteollisuuden sukelluksesta. 52 % maakunnan yrityksistä pääsi alkuvuonna kasvuun kiinni ja 34 % kannasta saavutti vähintään 15 %:n nousun. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä kaikki kokoluokat kasvoivat varsin tasaisesti, mutta keväällä yli 20 hengen yritysten liikevaihto laski vähän lähinnä muutaman suuren teollisuustoimijan vastoinkäymisten myötä. Se vaikutti osaltaan alueen liikevaihdon nousun huomattavaan tasaantumiseen. Alle viisi vuotta toimineiden yritysten liikevaihto kasvoi alkuvuonna runsaat 40 %, mikä on aiempaa enemmän. Tämä tasapainotti joiden vanhojen suuryritysten liikevaihdon pudotusta.

Maassa keskimäärin talouden kehitys on vahvasti nousujohteista, sillä teollisuuden liikevaihto ja vienti kasvoivat selvästi alkuvuoden aikana. Pitkästä aikaa jokaisen teknologiateollisuuden alatoimialan liikevaihto kasvoi ja nousu oli varsin rivakkaa. Siten myös elektroniikka- ja sähkötuotteiden valmistuksen pitkä alamäki näyttäisi vaihtuneen vankaksi nousuksi. Rakentaminen pysyi edelleen vauhdissa samoin kuin palvelualat kautta linjan. Kaikkien yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 6,8 % kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Tammi–maaliskuussa kasvua kirjattiin 8,7 % ja huhti–kesäkuussa 5,1 %.

Yritysten maksama palkkasumma kohosi edelleen varsin niukasti Satakunnassa vuoden 2017 tammi–kesäkuussa. Kasvua kertyi yhteensä 1,2 % edellisvuoden vastaavasta ajasta. Silti henkilöstö kasvoi keskimäärin yrityksissä 0,8 %. Teollisuuskin lisäsi työntekijämääräänsä pitkästä aikaa. Palkkasumman nousua on hillinnyt meriteollisuuden alamäki. Myös metsä- ja kemianteollisuudessa maksettujen palkkojen summan aleneminen on osaltaan jarruttanut kehitystä. Toisaalta valtaosassa muuta teollisuutta palkkasumma kohosi osin roimastikin. Rakentamisen nousukiidon seurauksena henkilöstön täydentyminen on näkynyt palkkasumman ripeänä nousuna. Myös palvelualoilla palkkasumma kasvoi kohtuullisesti. Koko maassa palkkasumma kipusi alkuvuonna melko tasaisesti pari prosenttia edellisvuoden vastaavaa aikaa suuremmaksi.

Toimialoittainen kehitys Satakunnassa tammi–kesäkuussa 2017 (vertailu vuoden 2016 vastaava aika)

- ✓ Koko *teollisuuden* yhteenlasketun liikevaihdon nousu jatkui, mutta kevät heikoksi (0,2 %). Viennin arvo laski yhä (-4,0 %). Palkkasumma kääntyi kasvuun (1,5 %) henkilöstömäärän nousun myötä (1,7 %).
- ✓ *Teknologioteollisuuden* (eli koko metalliteollisuuden) yhteenlaskettu liikevaihto alkoi kasvaa (5,2 %). Viennin arvokin kohosi (0,5 %). Palkkasumma kohosi selvästi (4,0 %).
- ✓ *Metallien jalostuksen* liikevaihto kasvoi nopeasti (20,8 %), kuin myös palkkasumma (7,7 %).
- ✓ *Metallituotteiden valmistuksen* liikevaihto kohosi ripeästi (12,4 %), kuten palkkasumma (8,7 %).
- ✓ Liikevaihto sukelsi yhä *koneiden ja laitteiden valmistuksessa* (-19,1 %). Palkkasumma nousi taas (1,0 %).
- ✓ *Elektroniikka- ja sähkötuotteiden valmistuksen* liikevaihto kohosi (19,3 %), kuten palkkasumma (11,0 %).
- ✓ *Meriteollisuuden* liikevaihdosta suli iso siivu (-21,8 %). Palkkasumman lasku kuitenkin loiveni (-1,5 %).
- ✓ *Metsäteollisuuden* liikevaihdon (2,3 %) ja viennin (3,0 %) kasvu pysyi kohtalaisena, mutta palkkasumma laski edelleen voimakkaasti (-7,8 %).
- ✓ *Kemikaalien sekä kumi- ja muovituotteiden valmistuksen* liikevaihto romahti Venatorin palon myötä (-15,2 %). Palkkasummakin kärsi (-2,4 %).
- ✓ *Elintarviketeollisuuden* liikevaihto kasvoi (2,1 %). Palkkasumma nousi yhä jonkin verran (2,6 %).
- ✓ *Rakentamisen* liikevaihto kasvoi rivakasti (11,2 %), kuten palkkasumma (7,4 %) ja henkilöstö (4,6 %).
- ✓ *Kaupan* liikevaihto kasvoi (3,6 %). Palkkasummakin nousi (2,8 %).
- ✓ *Majoitus- ja ravitsemistoiminnan* liikevaihdon kasvu kiihtyi (5,2 %). Palkkasummakin kohosi (2,4 %).
- ✓ *Liike-elämän palvelujen* liikevaihdon kasvu hiipui (0,4 %). Palkkasumma nousi yhä nopeasti (3,7 %).
- ✓ *Yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen* palkkasumman nousu tasaantui 3,5 %:iin.
- ✓ Kaikkien neljän edellä mainitun *palvelualan* yhteenlaskettu henkilöstömäärä kohosi vähän (0,9 %).
- ✓ *Luovien alojen* liikevaihto kasvoi (3,1 %), ja palkkasummakin kääntyi nousuun (3,3 %).
- ✓ *Kaikkien toimialojen* yritysten yhteenlaskettu henkilöstömäärä alkoi kohota (0,8 %).

Uusimmassa Satakunnan talous -suhdannejulkaisussa tarkastellaan maakunnan elinkeinotoiminnan kehitystä kokonaisuutena ja toimialoittain. Katsauksen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tuottamaan suhdanneaineistoon. Lisäksi Satakunnan talous -katsauksessa tarkastellaan

- miten teollisuudelle saadaan kilpailukykyä verkostomaisilla liiketoimintamalleilla ja liiketoimintasuhteiden hallinnalla sekä
- Satakuntaa vähähiilisen talouden ja kestäväen kehityksen näkökulmista

Lisätietoja:

Aluekehitysasiantuntija **Saku Vähäsantanen**, puh 044 711 4350, etunimi.sukunimi@satakunta.fi

Satakunnan talous -suhdannejulkaisu: http://www.satamittari.fi/Satakunnan_talous_-katsaus